

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΡΙΤΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. Τριπλή Συμμαχία - Τριπλή Συνεννόηση (Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος)
- β. Τρίτη Διεθνής
- γ. Χάρτης του Ατλαντικού

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να αντιστοιχίσετε τα ονόματα των ηγετών (Στήλη Α) με τη χώρα στην οποία έδρασαν (Στήλη Β). Στη Στήλη Β περισσεύουν τρία ονόματα χωρών.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Νέλσον Μαντέλα	α. Κούβα
2. Ίντιρα Γκάντι	β. Πολωνία
3. Γκαμάλ Αμπντέλ Νάσερ	γ. Γερμανία
4. Χάρυ Τρούμαν	δ. Νότια Αφρική
5. Βόιτσεχ Γιαρουζέλσκι	ε. Ινδία
	στ. ΗΠΑ
	ζ. Αίγυπτος
	η. Σοβιετική Ένωση

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Να παρουσιάσετε τις επιδιώξεις και τις επιτυχίες που σημείωσαν τα εθνικά κινήματα των Σέρβων και των Μολδαβών-Βλάχων (Ρουμάνων) ως το 1878.

Μονάδες 12

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφέρετε τις κυριότερες πολιτικές εξελίξεις που σημειώθηκαν στην Ελλάδα μετά τη Συνθήκη της Λωζάννης μέχρι την επάνοδο του Ελευθερίου Βενιζέλου στην εξουσία (1928).

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται παρακάτω και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε τους στόχους και την έκβαση των εθνικών και φιλελεύθερων κινήματων στην Αμερικανική Ήπειρο και στην Ιταλική Χερσόνησο κατά το πρώτο τέταρτο του 19^{ου} αι.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α΄

[Ο όρκος των Καρμπονάρων (απόσπασμα)]

«Τα σύνορα των ιδιοκτησιών θα εξαλειφθούν, όλες οι ιδιοκτησίες θα συναποτελέσουν κοινό πλούτο και η μία και μοναδική πατρίδα, η ευγενέστερη από τις μητέρες, θα προμηθεύει τροφή, παιδεία και εργασία σε όλο το σώμα των αγαπημένων και ελεύθερων παιδιών της. Αυτή είναι η λύτρωση στην οποία θα καταφύγουν οι συνετοί. Αυτή είναι η αληθινή αναδημιουργία της Ιερουσαλήμ. Αυτό είναι το μανιφέστο¹ και η αναπόφευκτη απόφαση του Υπέρτατου Όντος».

M. J. Cohen - J. Major, *History in Quotations*, Λονδίνο: Cassel, 2004, σ. 547, *Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, Βιβλίο Καθηγητή, Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2007, σ. 21.

---

¹ μανιφέστο: γραπτή διακήρυξη με πολιτικοκοινωνικό περιεχόμενο.

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΟ Β΄

[Ο επαναστάτης Σ. Μπολιβάρ κατά των Ισπανών αποικιοκρατών]

«Η επιτυχία θα στέψει τις προσπάθειές μας, γιατί η μοίρα της Αμερικής έχει αμετάκλητα παγιωθεί. Ο δεσμός που τη συνέδεε με την Ισπανία κόπηκε... Το μίσος που η Χερσόνησος (εννοείται η Ιβηρική) μας ενέπνευσε είναι μεγαλύτερο κι απ' τον ωκεανό (ενν. τον Ατλαντικό) που μας χωρίζει. Θα ήταν λιγότερο δύσκολο να ενώσει κανείς τις δύο ηπείρους από το να συμφιλιώσει τα πνεύματα των δύο χωρών... Υποφέραμε τα πάντα στα χέρια αυτής της αφύσικης μητριάς, της Ισπανίας. Το παραπέτασμα έχει πια σκιστεί σε κομμάτια. Μπορούμε τώρα να αντικρύσουμε το φως· θέλουν όμως να μας ξαναβυθίσουν στο σκοτάδι. Οι αλυσίδες μας έσπασαν και ελευθερωθήκαμε. Αλλά οι εχθροί μας θέλουν να μας σκλαβώσουν πάλι. Για τον λόγο αυτό η Αμερική (ενν. η Λατινική Αμερική) αγωνίζεται απελπισμένα, και σπάνια η απελπισία δεν στέφεται από τη νίκη».

M. J. Cohen - J. Major, *History in Quotations*, Λονδίνο: Cassel, 2004, σ. 545, *Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, Βιβλίο Καθηγητή, Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2007, σ. 21.

ΘΕΜΑ Δ1

Αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να παρουσιάσετε τις εξελίξεις του Κυπριακού Ζητήματος από το δημοψήφισμα του 1950 μέχρι και την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Κύπρου.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α΄

[Ψήφισμα της Παγκυπρίου Εθνοσυνελεύσεως (23 Ιουλίου 1954) υπέρ της ενώσεως της Κύπρου με την Ελλάδα]

- Καταγγέλλομεν την Βρετανικήν κατοχήν της Νήσου ως παντελώς ανεπιθύμητον και αντικειμένην προς τας περί ελευθερίας και αυτοδιαθέσεως θεμελιώδεις αρχάς του Χάρτου του Ατλαντικού, του Καταστατικού Χάρτου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τας ιδίας Βρετανικάς διακηρύξεις περί αυτοδιαθέσεως και ελευθερίας των λαών.

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

- Διαδηλούμεν την σταθεράν ημών απόφασιν όπως συνεχίσωμεν εντόνως τον αγώνα μέχρι της αποκτήσεως της ελευθερίας, διά της μετά της μητρος Ελλάδος ενώσεως.
- Απευθύνομεν έκκλησιν προς τα ελεύθερα κράτη και τους φιλελευθέρους λαούς του κόσμου, όπως υποστηρίξωσι το περί αυτοδιαθέσεως αίτημα του Κυπριακού λαού.
- Εκφράζομεν την πίστιν ημών, ότι τα Ηνωμένα Έθνη, σεβόμενα τας αρχάς και διακηρύξεις των, θα δικαιώσουν την περί ενώσεως της Κύπρου αξίωσιν, την οποίαν η Ελλάς θα προβάλη κατά την προσεχή Γενικήν Συνέλευσιν.
- Αναθέτομεν εις την Α. Μακαριότητα όπως υπογράψη το παρόν ψήφισμα, διαβιβάση δε αντίγραφα τούτου προς την Ελληνικήν Κυβέρνησιν, την Βουλήν των Ελλήνων, τας Κυβερνήσεις της Μ. Βρετανίας και των Ηνωμένων Πολιτειών και τον Οργανισμόν Ηνωμένων Εθνών.

Εν Λευκωσία τη 23^η Ιουλίου 1954.

Κ. Μ. Καραμάνος, *Κύπρος*, Αθήνα, 1954, σ. 104, *Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, Βιβλίο Καθηγητή, Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2007, σ. 173-4.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β΄

[Απόσπασμα από την ομιλία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στον Ι.Ν. της Παναγίας Φανερωμένης, στη Λευκωσία, στις 28 Αυγούστου 1954 (Ο «όρκος της Φανερωμένης»)]

«[...] Είμεθα Έλληνες και μετά των Ελλήνων επιθυμούμεν να ζήσωμεν. Υπό τους ιερούς αυτούς θόλους ας δώσωμεν τον άγιον όρκον: θα παραμείνωμεν πιστοί έως θανάτου εις το εθνικόν αίτημα. Άνευ υποχωρήσεων! Άνευ παραχωρήσεων! Άνευ συμβιβασμών! Θα περιφρονήσωμεν την βίαν και την τυραννίαν. Με θάρρος θα υψώσωμεν το ηθικόν παράστημά μας, εν και μόνον επιδιώκοντες, εις εν και μόνον αποβλέποντες: την Ένωσιν και μόνον την Ένωσιν».

Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου (από το 1815 έως σήμερα), Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2011, σ. 164.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ΄

[Η βρετανική αντίληψη για το μέλλον της Κύπρου]

«Ήταν πάντοτε κατανοητό ότι υπάρχουν ορισμένες περιοχές στην Κοινοπολιτεία που, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών τους, ουδέποτε μπορούν να προσδοκούν ότι θα γίνουν εντελώς ανεξάρτητες... Ζήτημα κατάργησης της βρετανικής κυριαρχίας [ενν. στην Κύπρο] δεν είναι δυνατόν να τεθεί».

(Από ομιλία του Η. Hopkinson, υφυπουργού Αποικιών της Βρετανίας, στις 28 Ιουλίου 1954).

Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου (από το 1815 έως σήμερα), Βιβλίο Καθηγητή, Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2007, σ. 174-5.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.**
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης.**
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 18:30.

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΘΕΜΑ Α

A1. α. Σχολικό βιβλίο σελίδα 76

«Ο παγκόσμιος χαρακτήρας ... (Βρετανία, Γαλλία, Ρωσία).»

β. Σχολικό βιβλίο σελίδα 96

«Από τις πρώτες πράξεις ... καθεστώτος στη Ρωσία.»

γ. Σχολικό βιβλίο σελίδα 117

«(Ο Φραγκλίνος Ρούζβελτ) είχε συνυπογράψει από κοινού ...
θα έπρεπε να διέπουν τη διεθνή ζωή.»

A2. 1 → δ, 2 → ε, 3 → ζ, 4 → στ, 5 → β.

B1. Σχολικό βιβλίο σελίδα 63

«Από το πρώτο επαναστατικό σκίρτημα ... Οθωμανών Τούρκων.»

και σχολικό βιβλίο σελίδα 66

«Οι Μολδάβοι και οι Βλάχοι ... ανεξαρτησία του το 1878.»

B2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 101

Προς την πολιτική σταθεροποίηση

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1. Τα εθνικά κινήματα στην Αμερικανική Ήπειρο κατά το πρώτο τέταρτο του 19^{ου} αι.

Σχολικό βιβλίο σελίδα 13

«Κατά το 19^ο αιώνα εκδηλώθηκαν ... Δόγμα Μονρόε»

Από το κείμενο Β΄ να αξιοποιηθούν οι φράσεις :

- ο δεσμός που τη συνέδεε με την Ισπανία κόπηκε
- το μίσος που η Ιβηρική Χερσόνησος μας ενέπνευσε είναι μεγαλύτερο κι απ' τον Ατλαντικό ωκεανό που μας χωρίζει.
- υποφέραμε τα πάντα στα χέρια αυτής της αφύσικης μητριάς, της Ισπανίας
- θέλουν όμως να μας ξαναβυθίσουν στο σκοτάδι.
- θέλουν να μας σκλαβώσουν πάλι.

καθώς και
η αισιοδοξία του Μπολιβάρ για την έκβαση των αγώνων των λαών
της Λατινικής Αμερικής, θεωρώντας ότι στο τέλος θα
κατορθώσουν να ελευθερωθούν.

Τα φιλελεύθερα κινήματα στην Ιταλική χερσόνησο κατά το πρώτο
τέταρτο του 19^{ου} αι.

Σχολικό βιβλίο σελίδα 14

«Σοβαρές αδυναμίες ... την κατέστειλαν.»

Από το κείμενο Α' να σημειωθούν :

- τα σύνορα των ιδιοκτησιών θα εξαλειφθούν
- όλες οι ιδιοκτησίες θα συναποτελέσουν κοινό πλούτο
- μία και μοναδική πατρίδα
- η πατρίδα θα προμηθεύει τροφή, παιδεία και εργασία σε όλο το
σώμα των αγαπημένων και ελεύθερων παιδιών της.
- Ο χαρακτήρας των στόχων αυτών είναι κοινωνικός και η
επίτευξή τους θα υλοποιηθεί από μια συνετή διοίκηση στο
πλαίσιο φιλελευθέρων καθεστώτων.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Σχολικό βιβλίο σελίδες 163 – 164

«Το 1950 η Εκκλησία της Κύπρου ... τον Αύγουστο του 1960.»

Από το κείμενο Α' να αξιοποιηθούν τα σημεία του ψηφίσματος.

Από το κείμενο Β' να τονιστεί η ελληνικότητα των Κυπρίων και ο
ύψιστος εθνικός σκοπός της ένωσής τους με το ανεξάρτητο
Ελληνικό κράτος.

Από το κείμενο Γ' να αξιοποιηθούν τα σημεία :

- ορισμένες περιοχές στην Κοινοπολιτεία που, λόγω των
ιδιαιτούμενων συνθηκών τους, ουδέποτε μπορούν να
προσδοκούν ότι θα γίνουν εντελώς ανεξάρτητες
- ζήτημα κατάργησης της βρετανικής κυριαρχίας στην Κύπρο δεν
είναι δυνατόν να τεθεί.